

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2022. június 16.*

„Fellebbezések – Környezet – 1272/2008/EK rendelet – Anyagok és keverékek osztályozása, címkézése és csomagolása – 944/2013/EU rendelet – A magas hőmérsékletű szurok-kőszénkátránynak az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába tartozó anyagok közé történő besorolása – Megsemmisítés – Kártérítési kereset”

A C-65/21 P. és C-73/21. P.–C-75/21. P. sz. egyesített ügyekben,

az **SGL Carbon SE** (székhelye: Wiesbaden [Németország]) (C-65/21 P),

a **Química del Nalón SA** (korábban: Industrial Química del Nalón SA) (székhelye: Oviedo [Spanyolország]) (C-73/21 P),

a **Deza a.s.** (székhelye: Valašské Meziříčí [Cseh Köztársaság]) (C-74/21 P),

a **Bilbaína de Alquitranes SA** (székhelye: Lutzana-Baracaldo [Spanyolország]) (C-75/21 P)

(képviselik őket: M. Grunchard, P. Sellar és K. Van Maldegem avocats)

fellebbezőknek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2021. február 2-án benyújtott négy fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: A. Dawes, R. Lindenthal és Talabér-Ritz K., meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Spanyol Királyság** (képviselik: L. Aguilera Ruiz és M. J. Ruiz Sánchez, meghatalmazotti minőségben),

az **Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)** (képviselik: W. Broere, M. Heikkilä és S. Mahoney, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, S. Rodin, J.-C. Bonichot (előadó), L. S. Rossi és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2022. február 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezéseikben az SGL Carbon SE, a Química del Nalón SA (korábban: Industrial Química del Nalón SA), a Deza a.s. és a Bilbaína de Alquitranes SA az Európai Unió Törvényszéke 2020. december 16-i SGL Carbon kontra Bizottság ítéletének (T-639/18, nem tették közzé, a továbbiakban: első megtámadott ítélet, EU:T:2020:628), Industrial Química del Nalón kontra Bizottság ítéletének (T-635/18, a továbbiakban: második megtámadott ítélet, EU:T:2020:624), Deza kontra Bizottság ítéletének (T-638/18, nem tették közzé, a továbbiakban: harmadik megtámadott ítélet, EU:T:2020:627), valamint Bilbaína de Alquitranes kontra Bizottság ítéletének (T-645/18, nem tették közzé, a továbbiakban: negyedik megtámadott ítélet, EU:T:2020:629) (a továbbiakban együtt: megtámadott ítéletek) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletekben a Törvényszék elutasította a magas hőmérsékletű szurok-kőszénkátrányt az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) osztályba soroló, az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása céljából történő módosításáról szóló, 2013. október 2-i 944/2013/EU bizottsági rendelet (HL 2013. L 261., 5. o., a továbbiakban: vitatott rendelet) elfogadása miatt őket ért kár megtérítésére irányuló kereseteiket.

Jogi háttér

- 2 A 2011. március 10-i 286/2011/EU bizottsági rendelettel (HL 2011. L 83., 1. o.; helyesbítések: HL 2011. L 138.; HL 2011. L 246., 34. o.; HL 2015. L 292., 13. o.) módosított, az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 353., 1. o.; helyesbítések: HL 2011. L 16., 1. o.; HL 2016. L 349., 1. o.; HL 2019. L 117., 8. o.; a továbbiakban: 1272/2008 rendelet) (5)–(8) preambulumbekkezdése a következőket mondja ki:
„(5) A nemzetközi kereskedelem megkönnyítése, ugyanakkor az emberi egészség és a környezet védelme érdekében az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) keretében 12 év alatt gondosan kidolgozták az osztályozás és címkézés harmonizált kritériumait, amelynek eredményeként létrejött a »Vegyí anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszere« (a továbbiakban: GHS).

- (6) Ez a rendelet különböző nyilatkozatokat követ, amelyekkel a Közösség megerősítette az arra irányuló szándékát, hogy hozzájáruljon az osztályozási és címkézési kritériumok átfogó harmonizációjához, nemcsak az ENSZ szintjén, hanem a nemzetközileg elfogadott GHS-kritériumoknak a közösségi jogszabályokba való beépítése révén is.
- (7) A vállalkozások egyre több előnyt fognak élvezni, mivel egyre több ország fogadja el jogszabályaiban a GHS-kritériumokat. A Közösségnek e folyamat élére kell állnia, hogy a többi országot is követésre ösztönözze, továbbá hogy versenyelőnyt teremtsen a Közösség ipara számára.
- (8) A GHS-be még nem tartozó közösségi veszélyességi osztályok, valamint a jelenlegi címkézési és csomagolási szabályok révén ezért alapvető fontosságú az anyagok, keverékek és egyes meghatározott cikkek osztályozására és címkézésére vonatkozó rendelkezések és kritériumok Közösségen belüli harmonizálása, figyelembe véve a GHS osztályozási kritériumait és címkézési szabályait, egyúttal építve a vegyi anyagokra vonatkozó közösségi szabályozás végrehajtása során szerzett 40 évnyi tapasztalatra is, valamint az osztályozásra és címkézésre vonatkozó harmonizálási rendszeren keresztül fenntartva a védelem szintjét.”

3 Az 1272/2008 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a szövege a következő:

„E rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének, valamint az anyagok [és] keverékek [...] szabad mozgásának biztosítása a következők útján:

a) az anyagok és keverékek osztályozására, valamint a veszélyes anyagok és keverékek címkézési és csomagolási szabályaira vonatkozó kritériumok harmonizálása;

[...]”

4 E rendelet 3. cikkének első bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az I. melléklet 2–5. részében megállapított fizikai, egészségi vagy környezeti veszélyekre vonatkozó kritériumoknak megfelelő anyag vagy keverék veszélyesnek minősül, és be kell sorolni az e mellékletben előírt megfelelő veszélyességi osztályba.”

5 Az említett rendelet 37. cikkének tárgya az „[e]ljárás az anyagok osztályozásának és címkézésének harmonizálására”. E cikk az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„Az illetékes hatóságok javaslatot nyújthatnak be az Ügynökségnek egy anyag harmonizált osztályozására és címkézésére, és adott esetben az egyedi koncentrációs határértékekre vagy [szorozótényezőkre, a továbbiakban: M-tényezők], vagy ezek felülvizsgálatára.”

6 Ugyanezen rendelet 37. cikkének (4) bekezdése szerint az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) kockázatértékelési bizottsága (a továbbiakban: RAC), amelyet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 396., 1. o., helyesbítések: HL 2007. L 136., 3. o.; HL 2008. L 141., 22. o.; HL 2009. L 36., 84. o.; HL 2010. L 118., 89. o.; HL 2015. L 212., 39. o.) 76. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján hoztak létre, „a

javaslat kézhezvételétől számított 18 hónapon belül véleményt fogad el az (1) vagy (2) bekezdés alapján beadott javaslatról, és lehetőséget biztosít az érintett feleknek arra, hogy ismertessék álláspontjaikat”, majd az ECHA „ezt a véleményt és az észrevételeket továbbítja a Bizottságnak”.

- 7 Az osztályozásra vonatkozó javaslatok elfogadásának eljárását az 1272/2008 rendelet 37. cikkének (5) bekezdése szabályozza az alábbiak szerint:

„Ha a Bizottság megállapítja, hogy az érintett anyag osztályozásának és címkézésének harmonizációja megfelelő, indokolatlan késedelem nélkül benyújt egy határozattervezetet az anyagnak a vonatkozó osztályozási és címkézési elemekkel, és – adott esetben – az egyedi koncentrációs határértékekkel vagy M-tényezőkkel együtt a VI. melléklet 3. részének 3.1. táblázatába történő felvételéről.

[...]”

- 8 E rendelet I. mellékletének címe a „Besorolási és címkézési előírások veszélyes anyagokra és keverékekre” címet viseli. A melléklet bevezető részében többek között az áll, hogy a melléklet határozza meg az anyagoknak és a keverékeknek a veszélyességi osztályokba való besorolására vonatkozó kritériumokat.

- 9 Az említett rendelet I. mellékletének 4.1.1.1. pontja a következőket tartalmazza:

„a) »Akut vízi toxicitás«: egy anyag azon belső tulajdonsága, hogy rövid távú vízi expozíció esetén káros hatást gyakorol egy vízi élőlényre;

[...]

g) »Krónikus vízi toxicitás«: egy anyag azon belső tulajdonsága, hogy káros hatást gyakorolhat vízi élőlényekre az élőlény életciklusához viszonyítva meghatározott vízi expozíciók során;

[...]”

- 10 A mellékletnek a „Keverékek osztályozási kritériumai” címet viselő 4.1.3. pontja a következőket tartalmazza:

„4.1.3.1. A keverékek besorolási rendszere az anyagokra vonatkozó valamennyi besorolási kategóriát alkalmazza, azaz az akut 1. kategóriát és a krónikus 1–4. kategóriákat. Ahhoz, hogy minden rendelkezésre álló adatot felhasználjanak a keverékek vízi környezetre gyakorolt veszélyeinek besorolása érdekében, az alábbiakat alkalmazzák indokolt esetekben:

A keverék »releváns összetevői« azok az összetevők, amelyek az »Akut, 1. kategóriába« vagy a »Krónikus, 1. kategóriába« vannak besorolva, és legalább 0,1 tömegszázalékos koncentrációban vannak jelen, valamint azok, amelyek a »Krónikus, 2. kategóriába«, a »Krónikus, 3. kategóriába« vagy a »Krónikus, 4. kategóriába« vannak besorolva és legalább 1 tömegszázalékos koncentrációban vannak jelen, kivéve, ha feltételezhető (mint például a fokozottan mérgező összetevők (lásd 4.1.3.5.5.5.) esetében), hogy a kisebb koncentrációban jelen lévő összetevő még így is meghatározó lehet a keverék vízi környezeti veszélyei alapján történő besorolása szempontjából. Az akut, 1. kategóriába vagy a krónikus, 1. kategóriába sorolt anyagok esetében általában a (0,1/M)%-os koncentrációt kell figyelembe venni. (Az M tényező magyarázatával kapcsolatban lásd 4.1.3.5.5.5.).

4.1.3.2. A vízi környezeti veszélyek besorolásra irányuló megközelítése többszintű, és függ a keverékre magára és a keverék összetevőire vonatkozóan rendelkezésre álló információ típusától. Az alábbi 4.1.2. ábrán látható a követendő folyamat.

A többszintű megközelítés elemei:

- vizsgált keverékeken alapuló besorolás;
- interpolációs elveken alapuló besorolás;
- a »minősített összetevők összegzésének« és/vagy egy »összegző képletnek« az alkalmazása.”

11 Az említett mellékletnek az „Összegzési módszer” címet viselő 4.1.3.5.5. pontja a következőképpen rendelkezik:

„[...]

4.1.3.5.5.1.1. Az anyagok besorolására vonatkozó krónikus 1–3. kategória esetében a mögöttes toxicitási kritériumok tízes helyi értékkel változnak kategóriánként. A nagyobb toxicitási sávba besorolt anyagok ezért a keveréknek az alacsonyabb sávba való besorolásához járulnak hozzá. Az ezekre a besorolási kategóriákra vonatkozó számításnak ezért együttesen kell figyelembe vennie a krónikus 1., 2. vagy 3. kategóriába besorolt anyagok hozzájárulását.

4.1.3.5.5.1.2. Amennyiben a keverék akut 1. vagy krónikus 1. besorolású összetevőket tartalmaz, figyelmet kell fordítani arra a tényre, hogy az ilyen összetevők 1 mg/l alatti akut toxicitás és/vagy (nem gyorsan lebomló anyag esetében) 0,1 mg/l, illetve (gyorsan lebomló anyag esetében) 0,01 mg/l krónikus toxicitás esetében a keverék toxicitásához még kis koncentráció mellett is hozzájárulnak. A peszticidekben lévő hatóanyagok és gyakran bizonyos más anyagok – például a szerves fémvegyületek – képviselnek ilyen nagy vízi toxicitást. Ilyen körülmények között a szokásos általános koncentráció-határértékek alkalmazása a keverék »alulosztályozásához« vezet. Ezért szorzótényezőket kell alkalmazni a fokozottan mérgező összetevők figyelembevételére érdekében, amint az a 4.1.3.5.5.5. szakaszban szerepel.”

12 Ugyanezen mellékletnek „Az akut, 1. kategóriába való besorolás” címet viselő 4.1.3.5.5.3. pontja szövege a következő:

„4.1.3.5.5.3.1. Először meg kell vizsgálni valamennyi, az akut, 1. kategóriába besorolt összetevőt. Ha a hozzájuk tartozó M tényezőkkel beszorzott összetevők koncentrációjának (%-ban) összege eléri vagy meghaladja a 25%-ot, akkor az egész keveréket az akut, 1. kategóriába kell besorolni.

[...]”

- 13 Az 1272/2008 rendelet I. mellékletének „A krónikus, 1., 2., 3. és 4. kategóriába való besorolás” címet viselő 4.1.3.5.5.4. pontja a következőképpen rendelkezik:

„4.1.3.5.5.4.1. Először meg kell vizsgálni valamennyi, a krónikus, 1. kategóriába besorolt összetevőt. Ha ezen összetevők koncentrációinak (%-ban) az összetevőkhöz tartozó M tényezőkkel beszorzott összege eléri vagy meghaladja a 25%-ot, akkor az egész keveréket a krónikus, 1. kategóriába kell besorolni. Ha a számítás eredménye a keveréknek a krónikus, 1. kategóriába való besorolása, akkor a besorolás folyamata lezárul.”

- 14 E mellékletnek „Fokozottan mérgező összetevővel rendelkező keverékek” címet viselő 4.1.3.5.5.5. pontja a következőképpen rendelkezik:

„4.1.3.5.5.5.1. Az akut 1. toxicitású és a krónikus 1. toxicitású összetevők, amelyek 1 mg/l toxicitással és/vagy (nem gyorsan lebomló anyagok esetében) 0,1 mg/l alatti és (gyorsan lebomló anyagok esetében) 0,01 mg/l alatti krónikus toxicitással rendelkeznek – még alacsony koncentrációban is – hozzájárulnak a keverék toxicitásához, és ezek általában nagyobb súlyt kapnak a besorolás összegzése megközelítés alkalmazásakor. Ha a keverék akut vagy krónikus, 1. kategóriába besorolt összetevőket tartalmaz, akkor a következők egyikét kell alkalmazni:

- A 4.1.3.5.5.3. és a 4.1.3.5.5.4. [pontban] ismertetett többszintű megközelítést, súlyozott összeg felhasználásával úgy, hogy a százalékarányok egyszerű összeadása helyett az akut, 1. kategóriába és a krónikus, 1. kategóriába sorolt összetevők koncentrációját egy tényezővel szorozzák össze. Ez azt jelenti, hogy a 4.1.1. táblázat bal oszlopában lévő »akut, 1. kategória« koncentrációját és a 4.1.2. táblázat bal oszlopában lévő »krónikus, 1. kategória« koncentrációját összeszorozzák a megfelelő szorzótényezővel. Az ezekre az összetevőkre alkalmazandó szorzótényezőket a toxicitási érték használatával határozzák meg, amelyet a 4.1.3. táblázat foglal össze. Ezért az akut/krónikus, 1. kategóriába sorolt összetevőt tartalmazó keverék besorolásához a besorolást végzőnek ismernie kell az M tényező értékét az összegzéses módszer alkalmazásához.

[...]”

A jogvita előzményei és a megtámadott ítéletek

- 15 Az SGL Carbon (C-65/21 P. sz. ügy), egy szén- és grafittermékeket gyártó cégcsoport anyavállalata, amely termékek egyik alapanyaga a magas hőmérsékletű szurok-kőszénkátrány (a továbbiakban: CTPHT). A Química del Nalón (C-73/21 P. sz. ügy), a Deza (C-74/21 P. sz. ügy) és a Bilbaína de Alquitrane (C-75/21 P. sz. ügy) ezen anyag gyártója.

16 A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 16–23. pontja az alábbiak szerint ismertette:

- „16 A [CTPHT] az 1272/2008 rendelet VI. mellékletében szereplő 3.1. és 3.2. táblázatokban található leírás szerint a magas hőmérsékletű kőszénkátrány desztillációjának maradéka, fekete szilárd anyag, amelynek lágyuláspont-tartománya 30–180 °C között van, és főleg – minimum háromtagú – kondenzált gyűrűs aromás szénhidrogének összetett keveréke alkotja. [...] A CTPHT-t főként az alumínium- és az acéliparban használják elektród-kötőelemek gyártására.
- 17 2010 szeptemberében – az 1272/2008 rendelet 37. cikkének megfelelően – a Holland Királyság dokumentációt nyújtott be az ECHA-nak, amelyben azt javasolta, hogy a CTPHT-t a rákkeltő anyagok 1A. kategóriájába (H350), a mutagén anyagok 1B. kategóriájába (H340), a reprodukciós toxicitás 1B. kategóriájába (H360FD), az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába sorolják be.
- 18 A szóban forgó dokumentációval kapcsolatos nyilvános konzultáció során tett észrevételek beérkezését követően az ECHA visszaküldte a dokumentációt az RAC-nek.
- 19 2011. november 21-én az RAC véleményt fogadott el a CTPHT-re vonatkozóan, amely konszenzussal megerősítette a Holland Királyság által előterjesztett javaslatot. E véleményhez csatolták a CTPHT részletes elemzését tartalmazó háttérdokumentumot [...], valamint a Holland Királyság által összeállított dokumentációval kapcsolatos észrevételekre az e tagállam által adott válaszokat tartalmazó dokumentumot.
- 20 A CTPHT-nek a vízi toxicitású anyagok közé való besorolását illetően az RAC jelezte véleményében – amint azt a Holland Királyság az ECHA-hoz benyújtott dokumentációjában is javasolta –, hogy e besorolás nem alapozható a „*Water-Accommodated Fraction*” (vizes fázisú tesztközeg) módszerét követő tanulmányok eredményeként kapott adatokra. Az RAC e megállapítást egyrészt azzal indokolta, hogy ezen adatokat ultraibolya (UV) sugárzás hiányában nyerték, annak ellenére, hogy a CTPHT egyes policiklikus aromás szénhidrogén (a továbbiakban: PAH) összetevői fototoxikusak, másrészt pedig azzal, hogy a szóban forgó tanulmányokat egyetlen töltéssel végezték. A Holland Királyság által az ECHA-hoz benyújtott dokumentációban foglalt javaslat szerint az RAC így azt állapította meg, hogy ezen anyag besorolását olyan eltérő módszerre kell alapozni, amely a CTPHT-t keverékként kezeli. E megközelítés szerint a CTPHT tizenhat PAH összetevőjét, amelyeket az Environmental Protection Agency (EPA, az Egyesült Államok környezetvédelmi ügynöksége) elsődleges anyagokként határozott meg, és amelyekre a hatás és kitétség vonatkozásában elegendő adat állt rendelkezésre, a vízi toxicitási hatásuk alapján külön elemezték. Az RAC véleménye szerint azáltal, hogy az 1272/2008 rendelet I. mellékletének a 4.1.3.5.5 pontjában leírt módszert alkalmazták, amely abból áll, hogy a különböző PAH-okhoz hozzárendelt [M-tényezők] összegét megtalálják annak érdekében, hogy a CTPHT erősen toxikus összetevőinek nagyobb súlyt lehessen tulajdonítani (a továbbiakban: összegzéses módszer), az elemzés azt mutatta ki, hogy a CTPHT-t az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába kell besorolni.
- 21 2013. október 2-án az Európai Bizottság az RAC véleménye alapján elfogadta a [vitatott] rendeletet. A [vitatott] rendeletnek a II. és IV. mellékletével összefüggésben értelmezett 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának i. alpontja és b) pontjának i. alpontja értelmében a CTPHT-t a rákkeltő anyagok 1A. kategóriájába (H350), a mutagén anyagok 1B. kategóriájába (H340), a reprodukciós toxicitás 1B. kategóriájába (H360FD), az 1. akut vízi toxicitású

(H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába sorolták be. A [vitatott] rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében ezt a besorolást 2016. április 1-jétől kell alkalmazni. A [vitatott] rendelet (5) preambulumbekkezdése értelmében a CTPHT tekintetében a harmonizált osztályozás alkalmazásának bevezetése előtt hosszabb átmeneti időszakot írtak elő annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők megfeleljenek a vízi szervezetekre rendkívül mérgező, a vízi környezetben hosszú távú hatást kifejtő anyagként besorolt anyagokra vonatkozó új harmonizált osztályozásból eredő kötelezettségeknek, különösen a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról szóló, 2008. szeptember 24-i 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 260., 13. o.) 3. cikkében és III. mellékletében meghatározott kötelezettségeknek.

- 22 A felperes 2013. december 20-án a Törvényszék Hivatalához benyújtott és T-689/13 ügyszám alatt nyilvántartásba vett keresetlevelével keresetet indított a 944/2013 rendelet részleges megsemmisítése iránt, amennyiben az a CTPHT-t az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába sorolta.
- 23 A 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítéletben (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767) a Törvényszék megsemmisítette a [vitatott] rendeletet azon részében, amelyben az a CTPHT-t az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába tartozó anyagok körébe sorolta.”
- 17 A Bíróság Hivatalához 2015. december 17-én benyújtott beadványával a Bizottság fellebbezést terjesztett elő a 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítélet (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767) ellen.
- 18 A Bíróság a 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítéletében (C-691/15 P, EU:C:2017:882) elutasította a Bizottság fellebbezését.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítéletek

- 19 A Törvényszék Hivatalához 2018. október 23-án benyújtott keresetleveleiben a fellebbezők és két másik társaság kártérítési kereseteket nyújtottak be, amelyekben a CTPHT-nek a vitatott rendelettel az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába tartozó anyagok körébe történő jogellenes besorolása miatt állítólagosan elszenvedett káruk megtérítését kérték.
- 20 Egyrészt azt állítják, hogy a besorolásnak a Törvényszék által a 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítéletben (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767) megállapított és a Bíróság 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítéletében (C-691/15 P, EU:C:2017:882) helybenhagyott jogellenessége magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően súlyos megsértésének minősül. Állításuk szerint egyrészt ez a jogellenesség összesen 1 022 172 euró pénzügyi kárt okozott nekik, és számos költséget jelentett: először is a csomagolás átalakítása miatt, valamint a veszélyes áruk szállítására vonatkozó ENSZ-mintaszabályzatokból – vagyis többek között a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodásból, a veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzatból, és a veszélyes áruk nemzetközi tengerészeti kódexéből – következően alkalmazandó szállítási módok nyomán felmerülő költségek; másodszor, a biztonsági adatlapoknak az 1907/2006 rendelettel összhangban történő naprakésszé tétele érdekében a vitatott rendeletben előírt besorolás által okozott többletköltségek; harmadszor, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesé-

tek veszélyeinek ellenőrzéséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról, majd hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. július 4-i 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2012. L 197., 1. o.) való megfeleléséből eredő költségek, amelyeket a CTPHT jogellenes besorolása alkalmazandóvá tett velük szemben.

- 21 2020. december 16-án hozott hat ítéletében, köztük a megtámadott ítéletekben, a Törvényszék azonos szöveggel utasította el a kártérítési kereseteket, azzal az indokkal, hogy nem teljesült az Unió szerződésen kívüli felelőssége megállapításának első feltétele, azaz a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően súlyos megsértése.

A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

- 22 A 2021. október 19-i határozat az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása és az ítélethozatal céljából egyesítette a C-65/21 P. sz. és a C-73/21 P.–C-75/21 P. sz. ügyeket.
- 23 Azonos szövegezésű fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéleteket;
 - az ügyeket utalja vissza a Törvényszék elé, és
 - a jelen eljárás költségeiről jelenleg ne határozzon, azzal, hogy az ügy újbóli vizsgálata során a Törvényszéknek kell döntenie erről a kérdésről.
- 24 A Bizottság, a Spanyol Királyság és az ECHA azt kéri a Bíróságtól, hogy:
- utasítsa el a fellebbezéseket, és
 - a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 25 Fellebbezésük alátámasztása érdekében a fellebbezők hat jogalapra hivatkoznak.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 26 A fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék az első megtámadott ítélet 71. pontjában, a második megtámadott ítélet 72. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 69. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 72. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor mint elfogadhatatlant azzal az indokkal utasította el az arra alapított jogalapot, hogy a Bizottság megsértette gondossági kötelezettségét, hogy ezt a jogalapot a keresetlevelekben nem hozták fel konkrétan és önállóan. A Törvényszék tévesen állapította meg, hogy ezt a jogalapot meg kell különböztetni az arra vonatkozó jogalaptól, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor nem vett

figyelembe egy, a CTPHT besorolása szempontjából releváns tényezőt. Mivel a fellebbezők keresetleveleikben a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibájára hivatkoztak, ezenkívül nem kellett volna felhozniuk a gondossági kötelezettség Bizottság általi megsértésére alapított jogalapot is.

- 27 Az ECHA és a spanyol kormány által támogatott Bizottság vitatja ezt az érvelést, és úgy véli, hogy az első jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 28 A megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 26. pontjában említett pontjaiban a Törvényszék azzal az indokkal nyilvánította elfogadhatatlannak a gondossági kötelezettség Bizottság általi megsértésére alapított jogalapot, hogy a fellebbezők erre a jogsértésre nem hivatkoztak konkrétan és önállóan a keresetleveleikben, hanem csak a válaszaikban, és hogy ez a jogalap nem tekinthető a keresetlevelekben már szereplő jogalap kiterjesztésének sem.
- 29 A fellebbezők lényegében azt állítják, hogy a gondossági kötelezettség megsértésére alapított jogalap nem különbözik a keresetlevelükben hivatkozott nyilvánvaló mérlegelési hibára alapított jogalaptól, amelynek csak kiegészítését képezte.
- 30 A gondossági kötelezettség, amely szorosan kapcsolódik a megfelelő ügyintézés elvéhez, és általános jelleggel alkalmazandó az uniós adminisztráció által a nyilvánossággal fennálló kapcsolatai során tanúsított tevékenységre, megköveteli, hogy az uniós adminisztráció gondosan és körültekintően járjon el (2008. december 16-i Masdar [UK] kontra Bizottság ítélet, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 92. és 93. pont; 2017. április 4-i Ombudsman kontra Staelen ítélet, C-337/15 P, EU:C:2017:256, 34. pont).
- 31 Ez a kötelezettség az uniós intézményeket mérlegelési jogkörük gyakorlása során terheli. Így ha valamely fél a hatáskörrel rendelkező intézmény által elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára hivatkozik, az uniós bíróságnak ellenőriznie kell, hogy ez az intézmény gondosan és részrehajlás nélkül vizsgált-e meg minden, az adott ügyre vonatkozó releváns elemet (2007. július 18-i Industrias Químicas del Vallés kontra Bizottság ítélet, C-326/05 P, EU:C:2007:443, 77. pont; 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítélet, C-691/15 P, EU:C:2017:882, 35. pont).
- 32 A Bíróság ezen ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a gondossági kötelezettség megsértésére alapított jogalap gyakran egybeesik a nyilvánvaló mérlegelési hibára alapított jogalappal. Kétségtelen, hogy az adott ügy valamennyi releváns elemének gondos és részrehajlás nélküli figyelembevétele önmagában még nem elegendő annak biztosításához, hogy az érintett intézmény ne kövessen el nyilvánvaló mérlegelési hibát. Mindazonáltal a gondossági kötelezettség intézmény általi megszegése a leggyakoribb ok.
- 33 Ez igaz a jelen ügyben különösen a Bizottság által elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára, amikor is a CTPHT-t összetevői alapján az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) osztályba tartozó anyagok közé sorolta be, ahogyan ezt a Törvényszék a 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítélet (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767) 30. pontjában megállapította, mivel „a Bizottság nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy valamennyi releváns elemet és körülményt figyelembe vegyen”. A Bíróság a 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítélet (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 55. pontjában helybenhagyta a Törvényszék ezen állítását.

- 34 Márpedig az SGL Carbon, a Química del Nalón, a Deza és a Bilbaína de Alquitranes keresetleveleinek 55., 46., 46., illetve 45. pontjában foglaltak szerint ez utóbbiak azt rótták fel a Bizottságnak, hogy nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el. Ez a hiba képezi egyébként a kártérítési kérelmeik alapját, amint erre a Törvényszék az első megtámadott ítélet 61. pontjában, a második megtámadott ítélet 62. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 59. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 62. pontjában emlékeztetett.
- 35 Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor mint elfogadhatatlant azzal az indokkal utasította el a gondossági kötelezettség megsértésére alapított jogalapot, hogy az nem a keresetlevelekben már szereplő jogalap kiegészítésének, hanem egy késedelmesen előterjesztett önálló jogalapnak minősül.
- 36 Mindazonáltal az a tény, hogy a gondossági kötelezettség megsértésére alapított jogalapot tévesen tekintették önállónak, és emiatt mint késedelmesen előterjesztettet elutasították, nem befolyásolta a kereset vizsgálatát, mivel ez az érv – amint az a jelen ítélet 32. és 33. pontjából is kitűnik – összemosódik – a jelen ítélet 34. pontjában foglaltak szerint – a keresetlevelekben hivatkozott, majd a Törvényszék által megvizsgált és elutasított, nyilvánvaló értékelési hibára alapított érvel. Ezenkívül összességében az első megtámadott ítélet 114. pontjának utolsó mondatában, a második megtámadott ítélet 115. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 112. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 115. pontjában a Törvényszék érdemben válaszolt a gondossági kötelezettség megsértésére alapított jogalapra, még ha csak mellékesen is, úgy ítélve meg, hogy ez a jogsértés nem volt kellően súlyos ahhoz, hogy megalapozza az Unió felelősségét.
- 37 Ebből következően az első jogalapot mint hatástalant el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

A felek érvei

- 38 Fellebbezésük negyedik jogalapjával, amelyet az első jogalapot követően kell megvizsgálni, mivel ez utóbbihoz hasonlóan a gondossági kötelezettség állítólagos megsértésére vonatkozik, a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a körültekintés és a gondosság kritériumát. E jogalap alátámasztása érdekében az első megtámadott ítélet 104. és 105. pontjára, a második megtámadott ítélet 105. és 106. pontjára, a harmadik megtámadott ítélet 102. és 103. pontjára, valamint a negyedik megtámadott ítélet 105. és 106. pontjára hivatkoznak.
- 39 E jogalap első részével azt kifogásolják, hogy a Törvényszék az RAC véleménye alapján azt vizsgálta, hogy az 1272/2008 rendelet az oldhatóságot kifejezetten a releváns elemek között említi-e, ahelyett hogy azt vizsgálta volna, hogy a Bizottság betartotta-e a jogállamiság elvét, amely megköveteli valamennyi releváns elem figyelembevételét. A Törvényszék érvelése ezért a keresetlevelek szövegét illetően nem releváns.
- 40 E jogalap második részében a fellebbezők úgy vélik, hogy a Törvényszéknek nem kizárólag az RAC véleményét kellett volna figyelembe vennie annak értékelése során, hogy a Bizottság körültekintően és gondosan járt-e el, miközben magára az RAC-re nem vonatkozik a körültekintés és a gondosság kötelezettsége.
- 41 Az ECHA által támogatott Bizottság és a spanyol kormány vitatja ezen jogalap megalapozottságát.

A Bíróság álláspontja

- 42 A negyedik jogalap első részében a fellebbezők lényegében azt állítják, hogy a Törvényszék tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által elkövetett jogsértés az 1272/2008 rendelet megsértésében állt, holott ez a jogellenesség – amint azt a keresetlevelükben kifejtették – abban áll, hogy nem vette figyelembe az összes releváns elemet, azaz megsértette a gondossági kötelezettséget.
- 43 Ahogyan arra a Törvényszék a megtámadott ítéletekben is emlékeztetett, az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető valamely jogszabály kellően súlyos megsértésének fennállása, a kár tényleges jellege, valamint az aktus kibocsátóját terhelő kötelezettség megsértése és a sérelmet szenvedett személyek kára közötti okozati összefüggés fennállása (2019. szeptember 10-i HTTS kontra Tanács ítélet, C-123/18 P, EU:C:2019:694, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 E feltételek közül az elsőt illetően a Törvényszék az első megtámadott ítélet 61. pontjában, a második megtámadott ítélet 62. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 59. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 62. pontjában megállapította, hogy „a megsértett szabály – amint azt a Törvényszék és a Bíróság ítéleteiben megállapította – az említett rendelet I. mellékletének 4.1.3.5.5. pontja tartalmazza, és az összegzőes módszerről van szó”.
- 45 Meg kell állapítani, hogy a vízi környezetre veszélyes anyagok besorolási módszere az akut vagy krónikus toxicitási kategóriába tartozó összetevők – a toxicitási profiljuknak megfelelő M tényezővel súlyozott – koncentrációi összegének kiszámításából áll. Ahogyan arra a Bíróság a 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítélet (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 51. pontjában rámutatott, az említett módszer azon a feltevésen alapul, hogy a figyelembe vett összetevők 100%-ban oldhatók. Márpedig a CTPHT összetevői csak korlátozott mértékben vonhatók ki a CTPHT-ből, és ez az anyag nagy fokú stabilitást mutat, amint azt a Törvényszék a 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítélet (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767) 32. pontjában helyesen megállapította.
- 46 Ebből a megállapításból a Törvényszék ez utóbbi ítélet 30. pontjában nem azt a következtetést vont le, hogy a Bizottság megsértette az összegzőes módszert, hanem azt, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor ezt a módszert a CTPHT vízi toxicitásának kiszámítására alkalmazta. A Bíróság a 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítélet (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 49–55. pontjában megállapította, hogy a Törvényszék ezen értékelése nem minősül téves jogalkalmazásnak.
- 47 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Unió szerződésen kívüli felelőssége anélkül is felmerülhet, hogy konkrét jogszabály megsértésére kerülne sor. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint ugyanis ilyen felelősség akkor is felmerülhet, ha az uniós intézmény a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető konkrét jogszabályt alkalmaz, nyilvánvalóan és súlyosan megsértve mérlegelési jogkörének korlátait (lásd ebben az értelemben: 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet, C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79, 55. pont; 2000. július 4-i Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ítélet, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 43. pont; 2017. május 30-i Safa Nicu Sepahan kontra Tanács ítélet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 30. pont).

- 48 A jelen ügyben a Törvényszék által a megtámadott ítéletek jelen ítélet 44. pontjában hivatkozott pontjaiban tett azon megállapítás, amely szerint a Bizottság megsértette az összegzéses módszert, úgy tűnik, figyelmen kívül hagyja mind a Törvényszék 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítéletének (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767), mind pedig a Bíróság 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítéletének (C-691/15 P, EU:C:2017:882) tartalmát.
- 49 A megtámadott ítéletek összességéből azonban kitűnik, hogy a Bizottság által elkövetett jogsértésnek az összegzéses módszerre vonatkozó szabály megsértéseként való minősítése nem felel meg a Törvényszék által az említett ítéletekben elfogadott végleges álláspontnak.
- 50 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a Törvényszék az első megtámadott ítélet 89. pontjában, a második megtámadott ítélet 90. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 87. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 90. pontjában megállapította, hogy azt kívánja megvizsgálni, hogy a „Bizottság kötelezettségszegése” kellően súlyos-e azon megfontolásokra tekintettel, amelyek alapján a Törvényszék a 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítéletben (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767), majd a Bíróság a 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítéletben (C-691/15 P, EU:C:2017:882) azt állapította meg, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el a CTPHT besorolása során. Egyébiránt e vizsgálat keretében a Törvényszék az első megtámadott ítélet 100. pontjában, a második megtámadott ítélet 101. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 98. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 101. pontjában emlékeztetett arra, hogy a megsemmisítést kimondó ítéletek értelmében a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el „az összegzéses módszer alkalmazása során”.
- 51 E körülmények között, jóllehet a megtámadott ítéletek egyes pontjaiban megemlítette az összegzéses módszer szabályának megsértését, a Törvényszék valójában arra kívánt utalni, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta azt.
- 52 Következésképpen – amint arra a főtanácsnok az indítványának 62. pontjában szintén rámutatott – a Törvényszék nem kérdőjelezte meg a megsemmisítést kimondó ítéletekben tett azon megállapításokat, amelyek szerint a megtámadott jogi aktus jogellenessége a Bizottság azon nyilvánvaló értékelési hibájára vezethető vissza, amely abban állt, hogy a CTPHT minősítése során nem vette figyelembe az összes releváns elemet és körülményt.
- 53 E tekintetben meg kell állapítani, hogy ellentétben azzal, amit a fellebbezők a negyedik jogalap első részében állítanak, annak a kérdésnek a megtámadott ítéletek vitatott pontjaiban történő vizsgálata, hogy az 1272/2008 rendelet kifejezetten említi-e az oldhatóságot, annak értékelése szempontjából releváns, hogy a Bizottság által elkövetett, és a Törvényszék, majd a Bíróság által megállapított hiba szándékos, illetve menthetetlen volt-e.
- 54 A jelen jogalap első részét tehát el kell utasítani.
- 55 Ugyanezen jogalapnak az első megtámadott ítélet 104. és 105. pontja, a második megtámadott ítélet 105. és 106. pontja, a harmadik megtámadott ítélet 102. és 103. pontja, valamint a negyedik megtámadott ítélet 105. és 106. pontja ellen irányuló második részében a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék kizárólag az RAC véleményére hivatkozott annak megállapításakor, hogy a Bizottság úgy járt el, ahogyan azt egy szokásosan körültekintő és gondos közigazgatási szerv tette volna, figyelmen kívül hagyva azt, hogy az RAC-t nem terheli körültekintési és gondossági kötelezettség.

- 56 Először is meg kell állapítani egyrészt, hogy a Bizottság által a CTPHT besorolása során elkövetett értékelési hiba súlyosságának értékelésekor a Törvényszék az első megtámadott ítélet 88–108. pontjában, a második megtámadott ítélet 89–109. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 86–106. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 89–109. pontjában az RAC-jelentésen kívül egyéb, a megtámadott ítéleteknek az előző pontban említett pontjaiban kifejezetten tárgyalt elemeket is vizsgált. Következésképpen nem állítható, hogy a Törvényszék kizárólag az RAC véleményére támaszkodott annak megállapításakor, hogy a Bizottság úgy járt el, ahogyan azt egy szokásosan körültekintő és gondos közigazgatási szerv tette volna.
- 57 Másrészt meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 56. pontjában említett pontjaiban nem mondta ki, hogy az RAC-t körültekintési és gondossági kötelezettség terheli. Következésképpen, amennyiben a fellebbezők azt kívánták kifogásolni, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság támaszkodhat az RAC véleményére, és mentesülhet a körültekintés és gondosság kötelezettsége alól, úgy ezt az állítást e pontok egyáltalán nem támasztják alá.
- 58 Ebből következően a negyedik jogalap második részét mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 59 Következésképpen a negyedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 60 A fellebbezők azt állítják, hogy az első megtámadott ítélet 98. pontjában, a második megtámadott ítélet 99. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 96. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 99. pontjában a Törvényszék azt állapította meg, hogy az 1272/2008 rendelet I. mellékletének 4.1.3.5.5. pontja a vitatott rendelet elfogadásának időpontjában nem volt tekinthető a Bizottságot az összegzéses módszer alkalmazása során megillető mérlegelési mozgásteret illetően egyértelmű szabálynak. Márpedig a fellebbezők szerint ez a megállapítás az általuk előadott érvelés téves értelmezésén alapul. Keresetleveleikben azt állították, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyott egy releváns elemet, nevezetesen a CTPHT oldhatóságát, holott az állandó ítélkezési gyakorlat szerint figyelembe kellett volna vennie az összes releváns elemet, köztük az oldhatóságot is. Így a Törvényszék annak a kérdésnek a megválaszolásakor, hogy a szóban forgó rendelkezés egyértelmű szabálynak minősül-e, olyan érvre összpontosított, amelyet a fellebbezők nem hoztak fel.
- 61 A Törvényszék ezt követően megállapította, hogy az említett rendelkezés nem szól arról kifejezetten, hogy valamely konkrét anyag oldhatóságát figyelembe kellene venni. A fellebbezők szerint az, hogy egy uniós jogi aktus szövegében nem szerepel kifejezetten egy pont, még nem mentesítheti a Bizottságot az összes releváns elem figyelembevételére irányuló kötelezettsége alól. A Törvényszék figyelmen kívül hagyta azt az általános jogelvet, amely szerint a rendelkezés szövegétől függetlenül minden releváns elemet figyelembe kell venni.
- 62 Ezenkívül a fellebbezők szerint az anyagok osztályozásakor felmerülő, a Törvényszék által ismertett ténybeli és tudományos nehézségek nem relevánsak, mivel a jelen ügyben a CTPHT „vízi toxicitásának” értékelését illetően nyilvánvaló volt, hogy figyelembe kell venni ezen anyag oldhatóságát. Ennélfogva a Törvényszéknek az első megtámadott ítélet 96. és 97. pontjában, a második megtámadott ítélet 97. és 98. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 94. és

95. pontjában, valamint a negyedik megtámadott ítélet 97. és 98. pontjában szereplő észrevételei nem relevánsak, tekintettel a Bíróság 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaina de Alquitranes és társai ítéletének (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 35. pontjában ismertetett azon egyértelmű és következetes ítélkezési gyakorlatra, amely alapján a Bizottságnak az anyagok osztályozása során, mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében valamennyi releváns elemet figyelembe kell vennie.

- 63 Az ECHA által támogatott Bizottság és a spanyol kormány vitatja ezt az érvelést.

A Bíróság álláspontja

- 64 Az uniós intézmény által elkövetett jogsértés – amint erre a jelen ítélet 43. pontja is emlékeztet – csak akkor alapozhatja meg az Unió felelősségét, ha kellően súlyos.
- 65 Az uniós bíróság által e feltétel teljesülésével kapcsolatban figyelembe vehető körülmények között szerepel többek között a megsértett vagy rosszul alkalmazott szabály egyértelműségének és pontosságának mértéke, az e szabállyal az uniós hatóság részére biztosított mérlegelési mozgástér terjedelme, valamint az esetleges téves jogalkalmazás menthetősége vagy ennek hiánya (lásd ebben az értelemben többek között: 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet, C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79, 55. és 56. pont; 2007. január 25-i Robins és társai ítélet, C-278/05, EU:C:2007:56, 70. pont; 2014. június 19-i Specht és társai ítélet, C-501/12–C-506/12, C-540/12 és C-541/12, EU:C:2014:2005, 102. pont).
- 66 Következésképpen, amikor azt kell értékelni, hogy az intézmény által elkövetett jogsértés alkalmas-e az Unió felelősségének megalapozására, az uniós bíróság feladata az e tekintetben releváns valamennyi elem – köztük a fent említettek – hivatalból történő vizsgálata, még akkor is, ha azokra a felek nem hivatkoztak.
- 67 Ebből az következik, hogy a fellebbezők azt, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 60. pontjában említett pontjaiban az összegzőes módszer egyértelműségének mértékéről határozott, nem kifogásolhatják azon az alapon, hogy ők maguk a beadványaikban nem hivatkoztak erre az elemre.
- 68 Ha pedig azt feltételezzük, hogy a fellebbezők ezenkívül a Törvényszéknek a megtámadott ítéletek ugyanezen pontjaiban szereplő azon értékelését kívánják érdemben vitatni, hogy az 1272/2008 rendelet I. mellékletének 4.1.3.5.5. pontjában szereplő szabály nem egyértelmű, akkor viszont nem terjesztettek elő olyan érveket, amelyek cáfolnák ezt az értékelést, amely azon a megállapításon alapul, hogy e szabály szövegében nem szerepel, hogy a szabály alkalmazhatósága a keverék oldhatóságától függően változhat.
- 69 A fentiekből következően a fellebbezésekben szereplő második joglapot el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

- 70 A fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék az első megtámadott ítélet 105. és 107. pontjában, a második megtámadott ítélet 106. és 108. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 103. és 105. pontjában, valamint a negyedik megtámadott ítélet 106. és 108. pontjában úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyre vonatkozó jogi háttér összetett, és ez az összetettség mentesítheti a Bizottságot az alól, hogy az összegzéses módszer alkalmazása során nem vette figyelembe a CTPHT oldhatóságát.
- 71 A költségek megtérítésének korlátozása érdekében ugyanis maga a Törvényszék is azt állapította meg a 2019. szeptember 25-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság végzés (T-689/13 DEP, nem tették közzé, EU:T:2019:698) 22. pontjában, hogy ez a jogi szabály egyértelmű. Következésképpen a fellebbezők szerint a Törvényszék azáltal, hogy nem adott elő olyan indokot, amely ezt az eltérést igazolná, nem indokolta megfelelően határozatát, megsértve ezzel az Európai Unió Bírósága alapokmányának 36. cikkét és 53. cikkének első bekezdését.
- 72 Az ECHA által támogatott Bizottság és a spanyol kormány úgy véli, hogy ezt a jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 73 Először is meg kell állapítani, hogy nem áll fenn ellentmondás a CTPHT besorolására vonatkozó jogi háttér összetettségének a megtámadott ítéletekben történő megállapítása, illetve a 2019. szeptember 25-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság végzés (T-689/13 DEP, nem tették közzé, EU:T:2019:698) 22. pontjában kifejtett érvelés között, amely szerint a CTPHT besorolásával kapcsolatban az ezen besorolás ellen benyújtott keresettel összefüggésben felmerült kérdések nem tekinthetők annyira atipikusnak és összetettnek, hogy indokolnák e kereset vizsgálatának a Bíróság kibővített tanácsa elé utalását.
- 74 A fellebbezők továbbá nem fejtik ki, hogy az általuk hivatkozott, a megtámadott ítéletek és e végzés között az összegzéses módszer egyértelműségének mértékére vonatkozóan fennálló eltérés – feltéve, hogy bizonyítást nyer – önmagában véve hogyan eredményezheti az említett ítéletek jogellenességét.
- 75 Mindenesetre az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Törvényszéknek az ítéletek indokolására irányuló kötelezettsége – főszabály szerint – nem terjedhet odáig, hogy indokolnia kelljen a valamely ügyben elfogadott megoldást egy másik, elé terjesztett ügyben elfogadotthoz képest, még ha az ugyanarra a határozatra vonatkozna is (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. január 26-i Duravit és társai kontra Bizottság ítélet, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 90. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 A fentiekből következően a fellebbezésekben szereplő harmadik jogalapot el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

- 77 Ötödik jogalapjukkal a fellebbezők az első megtámadott ítélet 101. és 112. pontja, a második megtámadott ítélet 102. és 113. pontja, a harmadik megtámadott ítélet 99. és 110. pontja, valamint a negyedik megtámadott ítélet 102. és 113. pontja indokolásának elégtelenségét kifogásolják.
- 78 E jogalap első részében úgy vélik, hogy a Törvényszék nem minősíthette volna – amint azt az első megtámadott ítélet 101. pontjában, a második megtámadott ítélet 102. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 99. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 102. pontjában tette – „szigorúnak” és „körültekintőnek” a Bizottság megközelítését annak ellenére, hogy az nyilvánvaló mérlegelési hibát tartalmaz.
- 79 A jogalap második részében a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy az első megtámadott ítélet 112. pontjának, a második megtámadott ítélet 113. pontjának, a harmadik megtámadott ítélet 110. pontjának és a negyedik megtámadott ítélet 113. pontjának indokolása ellentmondásos, mivel a Törvényszék egyrészt megállapította, hogy nem ismeretes annak oka, hogy a CTPHT-t miért nem sorolták be újra a felülbíráltása óta, másrészt pedig hogy az új besorolás elmaradása az összegzéses módszer helyes alkalmazásának nehézségeit mutatja, és így kizárja, hogy a Bizottság hibája „nem menthetőnek” minősüljön.
- 80 Az ECHA által támogatott Bizottság és a spanyol kormány úgy véli, hogy ezt a jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 81 A jogalap első részében a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 78. pontjában hivatkozott pontjaiban úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a jelen ügyben szigorú és körültekintő megközelítést alkalmazott, mivel „az összegzéses módszert szigorúan [az 1272/2008 rendelet I. melléklete 4.1.3.5.5. pontjának] szövegét követve alkalmazta”, továbbá hogy a Bizottság „hatáskörének korlátait betartva kívánt eljárni, amit főszabály szerint körültekintő megközelítésként lehet értékelni”, és Bobek főtanácsnoknak a Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ügyre vonatkozó indítványa (C-691/15 P, EU:C:2017:646) 75. pontjára hivatkozva úgy fogalmazott, hogy „elvben ez a megközelítés csakis dicséretes lehet”.
- 82 Meg kell állapítani, hogy ez az érvelés a megtámadott ítéletek téves értelmezésén alapul.
- 83 Egyrészt a fellebbezők állításával ellentétben a Törvényszék a jelen ügyben nem a Bizottság megközelítését minősítette „körültekintőnek”, hanem csupán azt, hogy általánosságban egy intézmény a hatáskörén belül jár el. A Törvényszék elsősorban azt hangsúlyozta, hogy a Bizottság hatáskörének korlátait betartva kívánt eljárni, következésképpen az általa elkövetett mérlegelési hiba nem minősül szándékosnak, illetve menthetetlennek.

- 84 Másrészt a Törvényszék az első megtámadott ítélet 101. pontjának, a második megtámadott ítélet 102. pontjának, a harmadik megtámadott ítélet 99. pontjának és a negyedik megtámadott ítélet 102. pontjának végén, valamint ezen ítéletek következő pontjainak elején nem mulasztotta el emlékeztetni arra, hogy a jelen ügyben a Bizottság megközelítése tévesnek bizonyult, és azt a Törvényszék és a Bíróság nyilvánvaló mérlegelési hibát tartalmazónak ítélte.
- 85 Következésképpen a felperesek által az ötödik jogalap első részében megfogalmazott kifogás nem megalapozott.
- 86 Ugyanezen jogalap második része a megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 79. pontjában említett azon pontjainak állítólagos ellentmondásos indokolására vonatkozik, amelyekben a Törvényszék levonta a következtetéseket az első megtámadott ítélet 111. pontjában, a második megtámadott ítélet 112. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 109. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 112. pontjában említett azon körülményből, hogy a Bizottság nem végezte el a CTPHT újbóli besorolását a megtámadott ítéletek időpontjában és a Bíróságnak a vitatott rendelet részleges megsemmisítését helybenhagyó, 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítéletét követően (C-691/15 P, EU:C:2017:882).
- 87 Meg kell állapítani, hogy – ahogyan erre a fellebbezők is hivatkoznak – e pontok indokolása ellentmondásos. Így míg a Törvényszék az első mondatban elismeri, hogy nem vonhat le következtetést abból, hogy a CTPHT új besorolására nem került sor azóta, hogy az előző besorolást felülbírálták, mivel ezek okai nem ismeretesek, a következő mondatokban már azt állítja, hogy ez a körülmény „az összegzőes módszerek helyes alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket jelezheti”, és hogy „a Bizottság által elkövetett hiba nehezen korrigálható jellege – amint arra a jelen ügy esetlegesen rávilágíthat – [...] kizárja, hogy ezt a hibát ki nem menthetőként lehessen értékelni”.
- 88 Ez az ellentmondás azonban nem indokolhatja a megtámadott ítéletek hatályon kívül helyezését.
- 89 Meg kell ugyanis állapítani, hogy a Törvényszék az első megtámadott ítélet 99–113. pontjára, a második megtámadott ítélet 100–114. pontjára, a harmadik megtámadott ítélet 97–111. pontjára és a negyedik megtámadott ítélet 100–114. pontjára kiterjedő bizonyítás alapján megállapította, hogy a Bizottság által elkövetett nyilvánvaló mérlegelési hiba menthetőnek minősül.
- 90 Következésképpen a megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 79. pontjában említett, az ötödik jogalap második részében kifogásolt pontjai csak a Törvényszék által a megtámadott ítéletek rendelkező részének alátámasztása érdekében kifejtett indokolás azon mellékes szempontjára vonatkoznak, amely elsődlegesen a Bizottság által elkövetett nyilvánvaló értékelési hiba menthetőségét igazolja az anyagok osztályozásának összetettségével és az összegzőes módszerre vonatkozó szabály értelmezésének nehézségével. A fellebbezések pedig nem tartalmaznak arra irányuló érveket, hogy ez az indokolás egészében véve elégtelen. Ebből következően az ötödik jogalap második része nem indokolja a megtámadott ítéletek hatályon kívül helyezését, és ezért el kell utasítani.

A hatodik jogalapról

A felek érvei

- 91 A fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék az első megtámadott ítélet 106. és 108. pontjában, a második megtámadott ítélet 107. és 109. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 104. és 106. pontjában, valamint a negyedik megtámadott ítélet 107. és 109. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a Bizottság megközelítése az elővigyázatosság elve alapján kimenthető.
- 92 A fellebbezők szerint az elővigyázatosság elvének alkalmazása azt feltételezi, hogy bizonytalanságok állnak fenn az emberi egészségre vonatkozó kockázatok fennállása vagy mértéke tekintetében, és védelmi intézkedéseket lehet hozni anélkül, hogy meg kellene várni, hogy e kockázatok valósága és súlyossága teljesen bizonyossá váljon.
- 93 Ez az elv nem alkalmazandó az anyagok osztályozásával összefüggésben, amint az abból is kitűnik, hogy az 1272/2008 rendeletben nem szerepel ez az elv. Az említett elvre ugyanis csak kockázatértékelést követően lehet hivatkozni, ahogyan ezt a Bíróság a 2019. október 1-jei Blaise és társai ítéletben (C-616/17, EU:C:2019:800) is kimondta. Az illetékes hatóságok csak a kockázatértékelést követően hivatkozhatnak az elővigyázatosság elvére, a korlátozások igazolása érdekében. Az elővigyázatosság elvére ezzel szemben nem lehet egy korábbi szakaszban hivatkozni.
- 94 Az ECHA által támogatott Bizottság és a spanyol kormány vitatja ezt az érvelést.

A Bíróság álláspontja

- 95 Előzetesen meg kell állapítani, hogy bár az EUMSZ 191. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a környezetpolitika – többek között – az elővigyázatosság elvén alapul, ez az elv arra is irányul, hogy azt az Unió más politikai keretében is alkalmazzák, különösen a közegészség védelmére irányuló politika keretében, valamint akkor, ha az uniós intézmények a közös agrárpolitika vagy a belső piaci politika jogcímén az emberi egészség védelmére irányuló intézkedéseket fogadnak el (2019. október 1-jei Blaise és társai ítélet, C-616/17, EU:C:2019:800, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 96 Az elővigyázatosság elvéből az következik, hogy amennyiben bizonytalanságok állnak fenn az emberi egészségre vonatkozó kockázatok fennállása vagy mértéke tekintetében, védelmi intézkedéseket lehet hozni anélkül, hogy meg kellene várni, hogy e kockázatok valósága és súlyossága teljesen bizonyossá váljon. Amikor az elvégzett vizsgálatok eredményeinek nem meggyőző jellege miatt nem állapítható meg teljes bizonyossággal az állítólagos kockázat fennállása vagy mértéke, azonban e kockázat bekövetkezése esetén a közegészségügyre gyakorolt ténylegesen káros hatás valószínűsíthetően fennállna, az elővigyázatosság elve indokoltá teszi korlátozó intézkedések elfogadását (2019. október 1-jei Blaise és társai ítélet, C-616/17, EU:C:2019:800, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 97 Következésképpen ezt az elvet többek között akkor kell alkalmazni valamely anyagnak az 1272/2008 rendelet alapján történő besorolásával összefüggésben, ha az ezen anyag által a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt kockázatok értékelése bizonytalanságokat hagy maga után.

- 98 A megtámadott ítéleteknek a jelen ítélet 91. pontjában említett pontjaiban a Törvényszék így tehát helyesen állapította meg, hogy „az elővigyázatosság elvét [...] nem lehet figyelmen kívül hagyni a vegyi anyagok és keverékek osztályozása során”, hogy ugyanezen elv „bizonytalanságok esetében feljogosítja az illetékes hatóságokat arra, hogy a közegészségre, a biztonságra és a környezetre vonatkozó bizonyos esetleges kockázatok megelőzése céljából megfelelő védelmi intézkedéseket hozzanak anélkül, hogy meg kellene várniuk, hogy e kockázatok valószínűsége és súlyossága teljesen bizonyossá váljon”, és hogy a vegyi anyagok és keverékek osztályozásának célja „az elővigyázatosság elvét messzemenően tiszteletben tartva, a környezetvédelem magas szintjének biztosítása”.
- 99 Ezen indokok alapján a Törvényszék – legalábbis hallgatólagosan – úgy ítéli meg, hogy az elővigyázatosság elvét alkalmazni kell a jelen ügyben, és igazolni tudta a CTPHT-nek az 1. akut vízi toxicitású (H400) és az 1. krónikus vízi toxicitású (H410) kategóriába tartozó anyagok közé való besorolását. A megtámadott ítéleteknek a fellebbezők által előadott ezen értelmezését az első megtámadott ítélet 105. pontjában, a második megtámadott ítélet 106. pontjában, a harmadik megtámadott ítélet 103. pontjában és a negyedik megtámadott ítélet 106. pontjában szereplő, „a CTPHT pontos összetételét illetően fennálló [...] bizonytalan helyzet” fordulat is alátámasztja.
- 100 Márpedig sem a Törvényszék 2015. október 7-i Bilbaína de Alquitranes és társai kontra Bizottság ítéletéből (T-689/13, nem tették közzé, EU:T:2015:767) – amely megállapította, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el a CTPHT besorolása során –, sem pedig a 2017. november 22-i Bizottság kontra Bilbaína de Alquitranes és társai ítélet (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ítéletéből – amely elutasította az ezen első ítélettel szemben benyújtott fellebbezést – nem tűnik ki, hogy a CTPHT vízi toxicitásának kockázatai tekintetében bizonytalanság állt fenn, és ezért a Bizottság jogosult volt az elővigyázatosság elvére hivatkozni. Mivel a Törvényszék és a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a kockázatértékelés során ilyen hibát vétett, nem lehet azt állítani, hogy ez a téves értékelés bizonytalanságot hagyott volna e kockázatok terjedelmét illetően.
- 101 Ebből következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a CTPHT besorolásakor alkalmazni kell az elővigyázatosság elvét, és hogy ezért a Bizottság által ezzel összefüggésben elkövetett hiba nem alapozhatja meg az Unió szerződésen kívüli felelősségét.
- 102 Mindazonáltal a megtámadott ítéletekből – különösen az első megtámadott ítélet 106. pontjából, a második megtámadott ítélet 107. pontjából, a harmadik megtámadott ítélet 104. pontjából és a negyedik megtámadott ítélet 107. pontjából – az is kitűnik, hogy a Törvényszék csak mellékesen állapította meg, hogy az elővigyázatosság elve is igazolhatja az ilyen besorolást. Amint ugyanis többek között az első megtámadott ítélet 114. pontjából, a második megtámadott ítélet 115. pontjából, a harmadik megtámadott ítélet 112. pontjából és a negyedik megtámadott ítélet 115. pontjából is kitűnik, a Törvényszék megjegyezte, hogy a Bizottság által elkövetett hiba – főként az anyagok osztályozásának összetettségére és az összegzéses módszerre vonatkozó szabály értelmezésének nehézségére tekintettel – nem olyan jellegű, hogy megalapozza az Unió szerződésen kívüli felelősségét.
- 103 Következésképpen a fellebbezések hatodik jogalapja hatástalan, és azt el kell utasítani.
- 104 A fenti megfontolások összességére tekintettel a fellebbezéseket el kell utasítani.

A költségekről

- 105 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet annak 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 106 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet annak 184. cikkének (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket.
- 107 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy ha az elsőfokú eljárásban beavatkozó fél részt vesz az eljárásban, a Bíróság dönthet úgy, hogy e fél maga viseli saját költségeit.
- 108 Mivel a fellebbezők pervesztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a saját költségeik viselésén felül a Bizottság költségeinek viselésére.
- 109 Az elsőfokú eljárásba beavatkozó Spanyol Királyság és ECHA maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezéseket elutasítja.

2) A Bíróság az SGL Carbon SE-t, a Química del Nalón SA-t, a Deza a.s.-t és a Bilbaína de Alquitranes SA-t kötelezi a saját költségeiken felül az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

3) A Spanyol Királyság és az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) maga viseli saját költségeit.

Aláírások